

[Boligministeren.]

der må have for øje, hvor det drejer sig om det nye og da navnlig det nye sociale byggeri.

Efter forslaget skal ejeren afholde et årligt beboermøde i hver ejendom og fremlægge ejendommens regnskaber. Ejeren skal holde lejermøder forud for større vedligeholdelses- og moderniseringsarbejder, når 25 pct. af beboerne skriftligt forlanger det. På disse møder kan lejerne rejse spørgsmål over for udlejerne. Forslaget giver altså ikke lejerne særlige rettigheder ud over at kunne få udlejerne i tale og få lov til at se regnskabet. Det er for mig at se et spørgsmål, om en sådan ordning ville være til større glæde for lejerne, og om man ikke snarere risikerer, at ordningen i bedste fald blot kommer til at betyde øgede muligheder for gnidninger parterne imellem. Ordningen har vel et vist forbillede i den beboerrepræsentantordning, som i sin tid blev indført i det almennyttige byggeri, men som ikke kom til at opfylde de forventninger, man havde stillet til den. Jeg vil dog gerne sige til hr. Helge Nielsen, der er ordfører for forslagsstillerne, at jeg selv er varm tilhænger af størst mulig kontakt og bedst mulig information befolkningsgrupperne imellem, så jeg vil gerne give tilsagn om at bidrage til, at det forslag, der er fremsat på dette punkt, får en grundig og saglig overvejelse i boligudvalget, idet jeg gerne ser, at vi finder frem til en løsning. Bedst ville jeg mene det var, om løsningen kunne ske på grundlag af forhandlinger mellem lejernes organisationer og grundejernes organisationer, men det er altså, det må vi konstatere rent faktisk, ikke sket, og jeg synes, der er god grund til at drøfte spørgsmålet i udvalget, og vil altså gerne være med til det.

Som noget konkret stiller man forslag om, at et flertal af lejerne skal kunne pålægge ejerne at gennemføre forbedringer. Forslaget gør det til en betingelse, at lejerne samtidig skal være indforstået med at betale den lejeforhøjelse, som er nødvendig til forrentning og afskrivning af udgifterne til forbedringerne. Dette sidste kan lægge et vist bånd på lejernes ønsker om forbedringer, uden at man dermed klarer udlejernes problemer. Her synes jeg også er nogle spørgsmål, som bør gøres til genstand for nærmere overvejelse og måske bedst kan uddybes under udvalgsarbejdet.

Forslaget om forbud mod oprettelse af flere ejerlejligheder i den ældre boligmasse har vi jo tidligere behandlet her i folketinget. Imidlertid viser socialdemokratiet, forekommer det mig, på andre punkter i forslaget stor interesse for, at beboerne i den ældre boligmasse skal have større bestemmelsesret over deres egen bolig. De skal kunne bytte bolig uden at spørge ejeren, de skal have øget indflydelse på driften af ejendommen, og de skal have statsstøtte til at købe de huse, som de bor i, altså ikke som ejerlejligheder, forstår jeg, men på andelsbasis. Der er en vis inkonsekvens, forekommer det mig, i socialdemokratiets holdning på disse områder. På den ene side anser man det for ønskeligt, at lejerne får flere rettigheder, og at det offentlige skal yde støtte; for at de kan få den fulde indflydelse ved at erhverve deres bolig. På den anden side skal der altså være forbud imod, at boligerne erhverves som personlig ejendom, altså som ejerlejligheder. Også denne tilsyneladende disharmoni i holdningen kan efter min bedømmelse analyseres grundigt under de kommende udvalgsforhandlinger.

Til de enkelte punkter i det komplekse af forslag, som det her drejer sig om, vil jeg gerne knytte nogle kommentarer.

Der er som nævnt forslaget om at yde statslån til lejernes erhvervelse af de ejendomme, de bor i, på andelsbasis. Jeg er ikke klar over, om hr. Helge Nielsen erindrer, at en tilsvarende regel fandtes i 1958-loven. I de år, reglen var gældende, blev den udnyttet i 4 tilfælde til lejernes erhvervelse af ejendomme med i alt 69 lejligheder. Ved revisionen af lov om boligbyggeri efter boligforliget udgik bestemmelsen i det lovforslag, som socialdemokratiet selv fremsatte i 1967. At bestemmelsen udgik, skyldtes ikke nogen store politiske stridigheder os imellem, men vel i første række, at den kun var blevet anvendt i så ringe udstrækning, som tilfældet faktisk havde været. Men det måtte vel også ses i sammenhæng med, at socialdemokratiet som et led i boligforliget gik ind for, at kontant støtte til privat byggeri skulle fjernes fra boliglovgivningen. Den ringe interesse fra lejerne for at bruge støttebestemmelsen i en periode, hvor lejere i fællesskab købte et betydeligt antal udlejningsejendomme uden at søge støtte, skyldes formentlig først og fremmest, at man som